



**ЯТЧЕНКО Юлій Миколайович** (12. 07. 1928, с. Ріпки, нині с-ще Чернігівського р-ну Чернігівської обл. — 22. 03. 2020, Київ) — живописець, графік, педагог. Заслужений діяч мистецтв України (1978). Народний художник України (2010). Член НСХУ (1955). Закінчив Київський художній інститут (1953; викл. [С. Григор'єв](#), [М. Іванов](#), [М. Шаронов](#), [К. Єлева](#), [Г. Меліхов](#)), де й працював від 1963 (нині Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури): викладач, від 1969 — доцент, від 1982 — професор, 1972—79 — проректор з навчальної роботи; 1953—63 — викладач, завуч, директор Державної художньої середньої школи імені Т. Шевченка у Києві. Створював роботи в галузі станкового живопису — тематичні полотна (присвячені історичним подіям періоду Київської Русі, козацтва, 2-ї світової війни), портрети, пейзажі, натюрморти. Його роботи вирізняються масштабністю композиційного рішення, пластичною точністю, чіткістю ліній, глибоким розумінням анатомії людини, вагомістю образів. Трагізм 2-ї світової війни митець передавав крізь призму

людських долі; поетизував просту людину-трудівника, щоденну працю та селянський побут; портретам притаманний ліризм, точний психологічний аналіз. Учасник всеукраїнських мистецьких виставок від 1953. Персональні — у Києві (1971, 1973—75, 1977, 1983, 1985—86, 1988, 2013 — посмертна ювілейна), Каневі (Черкаська обл., 1975). Деякі роботи Я. зберігають у Чернігівському, Чернівецькому, Миколаївському, Харківському, Хмельницькому, Запорізькому, Донецькому, Бердянському (Запорізька обл.) художніх музеях, Галереї нових майстрів у виставковому комплексі «Альбертініум» (м. Дрезден, Німеччина). Серед учнів — [Г. Бабійчук](#), [А. Калитко](#), [А. Квасюк](#), [В. Кучер-Куцан](#), [Д. Лейпик](#), [Д. Одайник](#), [О. Одайник](#), [Б. Пасивенко](#), [І. Толкачов](#).

### Основні твори

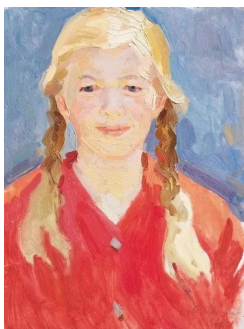
«Каменеломні біля Корсуня» (1950), «На далекій околиці» (1957), «3 мрією про мир. Врятування радянськими воїнами шедеврів Дрезденської картинної галереї у 1945 році» (1959), «Чернець Семен Палій» (1961), ескіз «У сільській лікарні» (1965), «Дівчинка, освітлена сонцем» (1966), «Канівський берег» (1969), «Гречка цвіте» (1971), «Канівські монтажники», «Чоловік у блакитному» (обидва — 1973), «Хлібороби» (1974), «Солдати миру», «Закохані» (обидва — 1975), «Бригада єдиного підряду», «Зустріч старих друзів», «Відпочинок у полі», «Чоловік у сірому» (усі — 1970-і рр.), «Великий шлях», «Зима» (обидва — 1980), «Вічний вогонь» (1983), «Думи наших матерів. Чорнобильська, вірменська і афганська матері» (1990), «Венера Кримська» (1994), «Тривіковий автопортрет» (1998), «Знайдіть мого хлопчика» (2003).

### Рекомендована література

1. Юлій Миколайович Ятченко. Живопис. Графіка: Каталог виставки творів. К., 1990.

[І. І. Чуліпа](#)

### Фотоілюстрації



### Бібліографічний опис:

Ятченко Юлій Миколайович / І. І. Чуліпа // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-894423>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).